

Bruxelles, 19. prosinca 2018.
(OR. en)

15312/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0209(COD)**

**CODEC 2264
ENV 874
CLIMA 248
ENER 429
CADREFIN 403
PE 181**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavljanju Programa za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1293/2013 – ishod postupaka Europskog parlamenta (Strasbourg, od 10. do 13. prosinca 2018.)

I. UVOD

Izvjestitelj Gerben-Jan GERBRANDY (ALDE, NL) predstavio je u ime Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane izvješće sa 75 amandmana (amandmani 1 – 75) na Prijedlog uredbe.

Osim toga, klub zastupnika EPP-a podnio je 5 amandmana (amandmani 76 – 80), Zeleni/EFA 12 amandmana (amandmani 81 – 92), a GUE/NGL 8 amandmana (amandmani 93 – 100). Klub zastupnika ALDE-a podnio je 1 amandman (amandman 101), a S&D-a 3 amandmana (amandmani 102 – 104).

II. GLASOVANJE

Prilikom glasovanja na plenarnoj sjednici 11. prosinca 2018. usvojeni su amandmani 1, 3 – 37, 39 – 57, 58 (1. dio), 59 – 75 i 101 – 104 na Prijedlog uredbe. Nisu usvojeni drugi amandmani. Usvojeni amandmani navedeni su u prilogu.

Na kraju glasovanja prijedlog je ponovno upućen Odboru, u skladu s člankom 59. stavkom 4. točkom (4) Poslovnika Europskog parlamenta, zbog čega prvo čitanje u Parlamentu nije dovršeno i nisu otvoreni pregovori s Vijećem.

Uspostavljanje Programa za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) *I**

Amandmani koje je usvojio Europski parlamenta 11. prosinca 2018. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Programa za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1293/2013 (COM(2018)0385 - C8-0249/2018 – 2018/0209(COD))¹

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

¹ Predmet se vraća nadležnom odboru na međuinstitucijske pregovore u skladu s člankom 59. stavkom 4., četvrtim podstavkom (A8-0397/2018).

Amandman 1

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 2.

Tekst koji je predložila Komisija

(2) Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) uspostavljen Uredbom (EU) br. 1293/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ za razdoblje 2014. – 2020. najnoviji je u nizu programa Unije osmišljenih u proteklih 25 godina koji podupiru provedbu prioriteta zakonodavstva i politika koji se odnose na okoliš i klimu. Pozitivno je ocijenjen u nedavnoj evaluaciji u sredini provedbenog razdoblja⁷ i utvrđeno je da je na dobrom putu k postizanju učinkovitosti, djelotvornosti i relevantnosti. Program LIFE za razdoblje 2014. – 2020. stoga bi trebalo nastaviti uz određene izmjene utvrđene u evaluaciji u sredini provedbenog razdoblja i naknadnim ocjenjivanjima. U skladu s time trebalo bi uspostaviti Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) („Program”) za razdoblje koje počinje 2021.

⁶ Uredba (EU) br. 1293/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavljanju Programa za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 614/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 185.).

⁷ Izvješće o evaluaciji u sredini provedbenog razdoblja Programa za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) (SWD(2017) 355 final).

Izmjena

(2) Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) uspostavljen Uredbom (EU) br. 1293/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ za razdoblje 2014. – 2020. najnoviji je u nizu programa Unije osmišljenih u proteklih 25 godina koji podupiru provedbu prioriteta zakonodavstva i politika koji se odnose na okoliš i klimu. Pozitivno je ocijenjen u nedavnoj evaluaciji u sredini provedbenog razdoblja⁷ i utvrđeno je da je **već vrlo isplativ i** na dobrom putu k postizanju učinkovitosti **u općenitom smislu**, djelotvornosti i relevantnosti. Program LIFE za razdoblje 2014. – 2020. stoga bi trebalo nastaviti uz određene izmjene utvrđene u evaluaciji u sredini provedbenog razdoblja i naknadnim ocjenjivanjima. U skladu s time trebalo bi uspostaviti Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) („Program”) za razdoblje koje počinje 2021.

⁶ Uredba (EU) br. 1293/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavljanju Programa za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 614/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 185.).

⁷ Izvješće o evaluaciji u sredini provedbenog razdoblja Programa za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) (SWD(2017) 355 final).

Amandman 102

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) U nastojanju da se ostvare ciljevi Unije utvrđeni u zakonodavstvu, politikama, planovima i međunarodnim obvezama koji se odnose na okoliš, klimu i čistu energiju, Program bi trebao pridonijeti prelasku na čisto, kružno, energetski učinkovito ***i niskougljično gospodarstvo*** koje je otporno na klimatske promjene, zaštititi i ***poboljšanju kvalitete*** okoliša te zaustavljanju i smanjenju gubitka biološke raznolikosti, bilo izravnim intervencijama ili podrškom uključivanju tih ciljeva u druge politike.

Izmjena

(3) U nastojanju da se ostvare ciljevi Unije utvrđeni u zakonodavstvu, politikama, planovima i međunarodnim obvezama koji se odnose na okoliš, klimu i čistu energiju, Program bi trebao ***u okviru pravedne tranzicije*** pridonijeti prelasku na čisto, kružno, energetski učinkovito ***gospodarstvo s nultom razinom neto emisija*** koje je otporno na klimatske promjene, zaštititi i ***unapređenju zaštite*** okoliša ***i zdravlja*** te zaustavljanju i smanjenju gubitka biološke raznolikosti, ***među ostalim u okviru potpore mreži Natura 2000, djelotvornim upravljanjem i rješavanjem problema uništavanja ekosustava***, bilo izravnim intervencijama ili podrškom uključivanju tih ciljeva u druge politike. ***Pravednu tranziciju trebalo bi postići uz savjetovanje i dijalog sa socijalnim partnerima te pogođenim regijama i zajednicama, koje bi također trebalo uključiti u razvoj i provedbu projekata u mjeri u kojoj je to moguće.***

Amandman 3

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Unija je predana razvoju sveobuhvatnog odgovora na ciljeve održivog razvoja UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. u kojima se naglašava suštinska veza između upravljanja prirodnim resursima da bi se osigurala njihova dugoročna dostupnost, usluga ekosustava, njihove poveznice sa zdravljem ljudi te održivog i društveno uključivog gospodarskog rasta. U tom smislu Program bi trebao uvelike **doprinijeti** i gospodarskom razvoju i socijalnoj koheziji.

Izmjena

(4) Unija je predana razvoju sveobuhvatnog odgovora na ciljeve održivog razvoja UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. u kojima se naglašava suštinska veza između upravljanja prirodnim resursima da bi se osigurala njihova dugoročna dostupnost, usluga ekosustava, njihove poveznice sa zdravljem ljudi te održivog i društveno uključivog gospodarskog rasta. U tom smislu Program bi trebao **odražavati načela solidarnosti i podjele odgovornosti, pritom** uvelike **doprinositi** i gospodarskom razvoju i socijalnoj koheziji.

Amandman 4

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4.a) U svrhu promicanja održivog razvoja trebalo bi uključiti zahtjeve u pogledu okoliša i klime u definiciju i provedbu svih politika i aktivnosti Unije. Stoga bi trebalo promicati sinergije i komplementarnost s drugim programima financiranja Unije, među ostalim olakšavanjem financiranja aktivnosti koje dopunjuju strateške integrirane projekte i strateške projekte za prirodu te podupiru prihvaćanje i preslikavanje rješenja razvijenih u okviru Programa. Koordinacija je potrebna radi sprječavanja dvostrukog financiranja. Komisija i države članice trebale bi poduzeti mjere za izbjegavanje administrativnog preklapanja i opterećenja za korisnike projekta, do čega dolazi zbog obveza izvješćivanja vezanih uz različite financijske instrumente.

Amandman 5

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Program bi trebao pridonijeti održivom razvoju i ostvarenju ciljeva iz zakonodavstva, strategija, planova i međunarodnih obveza Unije koji se odnose na okoliš i klimu te onih koji su relevantni za čistu energiju, a posebno iz UN-ova Programa održivog razvoja do 2030.⁸, Konvencije o biološkoj raznolikosti⁹ i Pariškog sporazuma donesenog u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama¹⁰ („Pariški sporazum o klimatskim promjenama”).

⁸ Program do 2030., Rezolucija koju je usvojila Glavna skupština Ujedinjenih naroda 25. rujna 2015.

⁹ 93/626/EEZ: Odluka Vijeća od 25. listopada 1993. o sklapanju Konvencije o biološkoj raznolikosti, (SL L 309, 13.12.1993., str. 1.).

Izmjena

(5) Program bi trebao pridonijeti održivom razvoju i ostvarenju ciljeva iz zakonodavstva, strategija, planova i međunarodnih obveza Unije koji se odnose na okoliš i klimu te onih koji su relevantni za čistu energiju, a posebno iz UN-ova Programa održivog razvoja do 2030.⁸, Konvencije o biološkoj raznolikosti⁹, Pariškog sporazuma donesenog u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama¹⁰ („Pariški sporazum o klimatskim promjenama”), ***Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša („Aarhuška konvencija”), Konvencije UNECE-a o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka te triju konvencija UN-a: Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, Rotterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini i Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima.***

⁸ Program do 2030., Rezolucija koju je usvojila Glavna skupština Ujedinjenih naroda 25. rujna 2015.

⁹ 93/626/EEZ: Odluka Vijeća od 25. listopada 1993. o sklapanju Konvencije o biološkoj raznolikosti, (SL L 309, 13.12.1993., str. 1.).

Amandman 6 i 101

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) Za postizanje sveobuhvatnih ciljeva posebno je važna provedba Paketa za kružno gospodarstvo¹¹, Okvira klimatske i energetske politike do 2030.^{12,13,14} **zakonodavstva** Unije o okolišu¹⁵, kao i povezanih politika^{16,17,18,19,20}.

¹¹ COM(2015) 614 final, 2.12.2015.

¹² Okvir klimatske i energetske politike do 2030., COM(2014)0015, 22.1.2014.

¹³ Strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama, COM(2013)0216, 16.4.2013.

¹⁴ Paket „Čista energija za sve Europljane”, COM (2016)0860, 30.11.2016.

¹⁵ Akcijski plan za prirodu, ljude i gospodarstvo COM(2017)0198, 27.4.2017.

¹⁶ Program Čisti zrak za Europu, COM(2013)0918.

¹⁷ Direktiva 2000/60/EZ Europskog

Izmjena

. Za postizanje sveobuhvatnih ciljeva posebno je važna provedba Paketa za kružno gospodarstvo¹¹, Okvira klimatske i energetske politike do 2030.^{12,13,14}, **pravne stečevine** Unije o okolišu^{14a, 14b,15}, kao i povezanih politika^{16,17,18,19,20, 20a}, **kao i provedba^{20b} općih programa djelovanja u području ekološke i klimatske politike donesenih u skladu s člankom 192. stavkom 3. UFEU-a, kao što je Sedmi program djelovanja za okoliš^{20c}.**

¹¹ COM(2015) 614 final, 2.12.2015.

¹² Okvir klimatske i energetske politike do 2030., COM(2014)0015, 22.1.2014.

¹³ Strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama, COM(2013)0216, 16.4.2013.

¹⁴ Paket „Čista energija za sve Europljane”, COM (2016)0860, 30.11.2016.

14a Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

14b Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

¹⁵ Akcijski plan za prirodu, ljude i gospodarstvo COM(2017)0198, 27.4.2017.

¹⁶ Program Čisti zrak za Europu, COM(2013)0918.

¹⁷ Direktiva 2000/60/EZ Europskog

parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

¹⁸ Tematska strategija za zaštitu tla, COM(2006) 231.

¹⁹ Strategija za mobilnost s niskom razinom emisije, COM(2016)0501.

²⁰ Akcijski plan za infrastrukturu za alternativna goriva u skladu s člankom 10. stavkom 6. Direktive 2014/94/EU, 8.11.2017.

parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

¹⁸ Tematska strategija za zaštitu tla, COM(2006)0231.

¹⁹ Strategija za mobilnost s niskom razinom emisije, COM(2016)0501.

²⁰ Akcijski plan za infrastrukturu za alternativna goriva u skladu s člankom 10. stavkom 6. Direktive 2014/94/EU, 8.11.2017.

^{20a} Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH), o osnivanju Europske agencije za kemikalije i o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94, kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ te Direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006, str. 1.)

^{20b} Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o minimalnim zahtjevima za ponovnu uporabu vode.

*^{20c} Odluka br. 1386/2013/EU
EUROPSKOG PARLAMENTA I
VIJEĆA od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” (SL L 354 od 28.12.2013., str. 171).*

Amandman 7

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(6.a) Unija pridaje veliku važnost dugoročnoj održivosti rezultata projekata

programa LIFE te sposobnosti za osiguravanje i održavanje tih rezultata nakon provedbe projekta, među ostalim nastavkom, ponavljanjem i/ili prijenosom projekta. To podrazumijeva posebne uvjete za podnositelje zahtjeva, kao i potrebu za jamstvima na razini Unije kako bi se osiguralo da drugi projekti koje financira Unija ne dovode u pitanje rezultate bilo kojeg provedenog projekta programa LIFE.

Amandman 8

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

(7) Ispunjavanje obveza Unije prema Pariškom sporazumu o klimatskim promjenama zahtijeva preobrazbu Unije u energetske učinkovito **i niskougljično društvo** koje je otporno na klimatske promjene. To pak zahtijeva aktivnosti, s posebnim naglaskom na **sektore** koji najviše pridonose sadašnjim razinama emisija **CO₂** i onečišćenja, koje pridonose provedbi okvira klimatske i energetske politike do 2030. i integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova država članica te **pripremi za klimatsku i energetske strategiju** Unije do sredine stoljeća i dugoročno. Program bi trebao uključiti i mjere koje pridonose provedbi politike Unije za prilagođavanje klimatskim promjenama da bi se smanjila osjetljivost na negativne učinke tih promjena.

Izmjena

(7) Ispunjavanje obveza Unije prema Pariškom sporazumu o klimatskim promjenama zahtijeva preobrazbu Unije u **održivo, kružno, obnovljivo**, energetske učinkovito **društvo s nultom razinom neto emisija** koje je otporno na klimatske promjene. To pak zahtijeva aktivnosti, s posebnim naglaskom na **sektorima** koji najviše pridonose sadašnjim razinama emisija **stakleničkih plinova** i onečišćenja, koje pridonose provedbi okvira klimatske i energetske politike do 2030. i integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova država članica te **provedbi klimatske i energetske strategije** Unije do sredine stoljeća i dugoročno, **u skladu s ciljem dekarbonizacije iz Pariškog sporazuma**. Program bi trebao uključiti i mjere koje pridonose provedbi politike Unije za prilagođavanje klimatskim promjenama da bi se smanjila osjetljivost na negativne učinke tih promjena.

Amandman 9

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

(8) Prelazak na **čistu** energiju ključni je doprinos ublažavanju klimatskih promjena s dodatnim koristima za okoliš. Aktivnosti za izgradnju kapaciteta koji podržavaju prelazak na čistu energiju, koje su do 2020. financirane u sklopu programa Obzor 2020., trebalo bi uključiti u Program jer njihov cilj nije financiranje izvrsnosti i nastanak inovacija, već olakšavanje prihvaćanja tehnologije **koja je već dostupna na tržištu**, a koja će pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena. Uvrštavanje tih aktivnosti izgradnje kapaciteta u Program otvara mogućnosti za sinergije između potprograma i povećava ukupnu dosljednost financiranja Unije. Zbog toga bi trebalo prikupiti i širiti podatke o prihvaćanju postojećih rješenja za istraživanja i inovacije u projektima u okviru programa LIFE, uključujući one iz programa Obzor Europa i programa koji su mu prethodili.

Izmjena

(8) Prelazak na **obnovljivu i učinkovitu** energiju **s nultom razinom neto emisija** ključni je doprinos ublažavanju klimatskih promjena s dodatnim koristima za okoliš. Aktivnosti za izgradnju kapaciteta koji podržavaju prelazak na čistu energiju, koje su do 2020. financirane u sklopu programa Obzor 2020., trebalo bi uključiti u Program jer njihov cilj nije financiranje izvrsnosti i nastanak inovacija, već olakšavanje prihvaćanja **već dostupne** tehnologije **za energiju iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitost**, a koja će pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena. **Program bi trebao obuhvatiti sve dionike i sektore uključene u prelazak na čistu energiju, kao što su sektor građevinarstva, industrija, promet i poljoprivredu.** Uvrštavanje tih aktivnosti izgradnje kapaciteta u Program otvara mogućnosti za sinergije između potprograma i povećava ukupnu dosljednost financiranja Unije. Zbog toga bi trebalo prikupiti i širiti podatke o prihvaćanju postojećih rješenja za istraživanja i inovacije u projektima u okviru programa LIFE, uključujući one iz programa Obzor Europa i programa koji su mu prethodili.

Amandman 10

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

(9) Prema procjenama učinka zakonodavstva za čistu energiju za

Izmjena

(9) Prema procjenama učinka zakonodavstva za čistu energiju za

ostvarenje energetske ciljeve Unije do 2030. bit će potrebna dodatna ulaganja u iznosu od 177 milijardi EUR godišnje u razdoblju 2021. – 2030. Najveći nerazmjeri odnose se na ulaganja u dekarbonizaciju zgrada (energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije manjeg opsega), pri čemu kapital treba usmjeriti na projekte krajnje decentralizirane prirode. Jedan od ciljeva potprograma Prelazak na čistu energiju jest izgradnja kapaciteta za razvoj i kumuliranje **projekata**, čime se pridonosi i apsorpciji sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) i potiču ulaganja u **čistu** energiju također se koristeći financijskim instrumentima dostupnima u okviru fonda InvestEU.

ostvarenje energetske ciljeve Unije do 2030. bit će potrebna dodatna ulaganja u iznosu od 177 milijardi EUR godišnje u razdoblju 2021. – 2030. Najveći nerazmjeri odnose se na ulaganja u dekarbonizaciju zgrada (energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije manjeg opsega), pri čemu kapital treba usmjeriti na projekte krajnje decentralizirane prirode. Jedan od ciljeva potprograma Prelazak na čistu energiju jest izgradnja kapaciteta za razvoj i kumuliranje **projekta**, čime se pridonosi i apsorpciji sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) i potiču ulaganja u **obnovljivu** energiju **i energetske učinkovitost** također se koristeći financijskim instrumentima dostupnima u okviru fonda InvestEU.

Amandman 11

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 9.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9.a) Program LIFE jedini je program posebno namijenjen za djelovanje u području okoliša i klime te stoga ima ključnu ulogu u podupiranju provedbe zakonodavstva Unije u tim područjima.

Amandman 12

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(11) Za djelovanje za koje je dobiven doprinos u okviru Programa može se dobiti doprinos i iz nekog drugog programa Unije, uz uvjet da ne pokrivaju iste troškove. Revizija djelovanja za koje se dobivaju kumulativna financijska sredstva

(11) Za djelovanje za koje je dobiven doprinos u okviru Programa može se dobiti doprinos i iz nekog drugog programa Unije, uz uvjet da ne pokrivaju iste troškove. Revizija djelovanja za koje se dobivaju kumulativna financijska sredstva

iz različitih programa Unije **provodi** se samo jednom, a obuhvaća sve programe u okviru tih aktivnosti i pravila koja se na njih odnose.

iz različitih programa Unije **trebala bi** se **provoditi** samo jednom, a obuhvaća sve programe u okviru tih aktivnosti i pravila koja se na njih odnose.

Amandman 13

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

(12) Najnoviji **paket preispitivanja provedbe politika Unije**²¹ **koje se odnose na okoliš ukazuje** na to da je potreban znatan napredak da bi se ubrzala provedba pravne stečevine Unije u području okoliša i **pojačala** integracija ciljeva koji se odnose na okoliš i klimu u druge politike. Program bi stoga trebao djelovati kao katalizator za postizanje potrebnog napretka razvojem, ispitivanjem i reproduciranjem novih pristupa; podrškom razvoju, praćenju i preispitivanju politika; povećanjem uključenosti dionika; mobiliziranjem ulaganja u okviru svih programa ulaganja Unije ili drugih financijskih izvora i podrškom aktivnostima za prevladavanje različitih prepreka učinkovitoj provedbi ključnih planova koji se zahtijevaju zakonodavstvom o okolišu.

²¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Pregled aktivnosti u

Izmjena

(12) Najnoviji **Pregled aktivnosti u području okoliša (EIR)**²¹ **upućuje** na to da je potreban znatan napredak da bi se ubrzala provedba pravne stečevine Unije u području okoliša i **pojačali** integracija i **uključivanje** ciljeva koji se odnose na okoliš i klimu u druge politike. Program bi stoga trebao djelovati kao katalizator za **rješavanje horizontalnih, sistemskih izazova i temeljnih uzroka nedostataka u provedbi koji su utvrđeni prilikom Pregleda aktivnosti u području okoliša (EIR) i za** postizanje potrebnog napretka razvojem, ispitivanjem i reproduciranjem novih pristupa; podrškom razvoju, praćenju i preispitivanju politika; **poboljšanjem upravljanja u području okoliša, klimatskih promjena i povezanih pitanja u pogledu prelaska na čistu energiju, među ostalim** povećanjem uključenosti dionika i **javnosti na više razina, izgradnjom kapaciteta, komunikacijom i podizanjem razine osviještenosti;** mobiliziranjem ulaganja u okviru svih programa ulaganja Unije ili drugih financijskih izvora i podrškom aktivnostima za prevladavanje različitih prepreka učinkovitoj provedbi ključnih planova koji se zahtijevaju zakonodavstvom o okolišu.

²¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Pregled aktivnosti u

području okoliša u EU-u: Zajednički izazovi i kako suradnjom postići bolje rezultate (COM(2017)0063 final).

području okoliša u EU-u: Zajednički izazovi i kako suradnjom postići bolje rezultate (COM(2017)0063 final).

Amandman 14

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

(13) Zaustavljanje i smanjenje gubitka biološke raznolikosti, **uključujući u morskim ekosustavima**, zahtijeva podršku razvoju, provedbi, primjeni i ocjenjivanju relevantnog zakonodavstva i politika Unije, uključujući Strategiju EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020.²², Direktivu Vijeća 92/43/EEZ²³ i Direktivu 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁴ te Uredbu (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵, posebice izradom baze znanja za razvoj i provedbu politika te osmišljavanjem, ispitivanjem, demonstracijom i primjenom najboljih praksi i rješenja u manjem opsegu ili prilagođenih posebnim lokalnim, regionalnim ili nacionalnim kontekstima, uključujući integrirane pristupe za primjenu okvira prioriternih mjera pripremljenih na temelju Direktive 92/43/EEZ. Unija **bi trebala** pratiti i svoje rashode koji se odnose na biološku raznolikost radi ispunjavanja obveze izvješćivanja u skladu s Konvencijom o biološkoj raznolikosti. Trebalo bi ispuniti i zahtjeve za praćenje ostaloga relevantnog zakonodavstva Unije.

²² COM(2011) 244 final.

²³ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od

Izmjena

(13) Zaustavljanje i smanjenje gubitka biološke raznolikosti **i uništavanja ekosustava, među ostalim morskih i drugih vodenih ekosustava**, zahtijeva podršku razvoju, provedbi, primjeni i ocjenjivanju relevantnog zakonodavstva i politika Unije, uključujući Strategiju EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020.²², Direktivu Vijeća 92/43/EEZ²³ i Direktivu 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁴ te Uredbu (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵, posebice izradom baze znanja za razvoj i provedbu politika te osmišljavanjem, ispitivanjem, demonstracijom i primjenom najboljih praksi i rješenja, **kao što je djelotvorno upravljanje**, u manjem opsegu ili prilagođenih posebnim lokalnim, regionalnim ili nacionalnim kontekstima, uključujući integrirane pristupe za primjenu okvira prioriternih mjera pripremljenih na temelju Direktive 92/43/EEZ. Unija **i države članice trebale bi** pratiti i svoje rashode koji se odnose na biološku raznolikost radi ispunjavanja **svoje** obveze izvješćivanja u skladu s Konvencijom o biološkoj raznolikosti. Trebalo bi ispuniti i zahtjeve za praćenje ostaloga relevantnog zakonodavstva Unije.

²² COM(2011) 244 final.

²³ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od

21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

²⁴ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

²⁵ Uredba (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (SL L 317, 4.11.2014., str. 35.).

21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

²⁴ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

²⁵ Uredba (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (SL L 317, 4.11.2014., str. 35.).

Amandman 15

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija

(14) Nedavne ocjene i procjene, uključujući preispitivanje Strategije EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020. u sredini provedbenog razdoblja i provjeru primjerenosti zakonskih propisa o prirodi, ukazuju da je jedan od glavnih temeljnih uzroka za nedostatnu provedbu zakonodavstva Unije o prirodi i strategije za biološku raznolikost manjak odgovarajućeg financiranja. Glavni instrumenti financiranja Unije, uključujući [Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo], mogu znatno pridonijeti ispunjenju tih potreba. Program može dodatno poboljšati učinkovitost takvog uključivanja putem strateških projekata za prirodu namijenjenih poticanju provedbe zakonodavstva i politika Unije koji se odnose na prirodu i biološku raznolikost, uključujući aktivnosti koje su utvrđene u okvirima prioriternih mjera izrađenima u skladu s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ. Strateški projekti za prirodu trebali bi podupirati akcijske

Izmjena

(14) Nedavne ocjene i procjene, uključujući preispitivanje Strategije EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020. u sredini provedbenog razdoblja i provjeru primjerenosti zakonskih propisa o prirodi, ukazuju da je jedan od glavnih temeljnih uzroka za nedostatnu provedbu zakonodavstva Unije o prirodi i strategije za biološku raznolikost manjak odgovarajućeg financiranja. Glavni instrumenti financiranja Unije, uključujući [Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo], mogu znatno pridonijeti ispunjenju tih potreba, **uz preduvjet da financiranje mora biti komplementarno**. Program može dodatno poboljšati učinkovitost takvog uključivanja putem strateških projekata za prirodu namijenjenih poticanju provedbe zakonodavstva i politika Unije koji se odnose na prirodu i biološku raznolikost, uključujući aktivnosti koje su utvrđene u okvirima prioriternih mjera izrađenima u skladu s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ.

programe *u državama članicama radi uključivanja* relevantnih ciljeva koji se odnose na prirodu i biološku raznolikost u ostale politike i programe financiranja, osiguravajući time mobilizaciju odgovarajućih *sredstva* za provedbu tih politika. U okviru svojih strateških planova za zajedničku poljoprivrednu politiku države članice mogu odlučiti o korištenju određenog dijela sredstava dodijeljenih iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj radi snažnije podrške aktivnostima koje dopunjavaju strateške projekte za prirodu kako je određeno ovom Uredbom.

Strateški projekti za prirodu trebali bi podupirati akcijske programe *radi pružanja pomoći pri uključivanju* relevantnih ciljeva koji se odnose na prirodu i biološku raznolikost u ostale politike i programe financiranja, osiguravajući time mobilizaciju odgovarajućih *sredstava* za provedbu tih politika. U okviru svojih strateških planova za zajedničku poljoprivrednu politiku države članice mogu odlučiti o korištenju određenog dijela sredstava dodijeljenih iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj radi snažnije podrške aktivnostima koje dopunjavaju strateške projekte za prirodu kako je određeno ovom Uredbom.

Amandman 16

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

(15) Dobrovoljni program za biološku raznolikost i usluge ekosustava europskih prekomorskih teritorija (BEST) promiče očuvanje biološke raznolikosti, uključujući morsku biološku raznolikost, te održivo korištenje sustava ekosustava, uključujući pristup prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanju njihovih posljedica temeljen na ekosustavima u najudaljenijim regijama Unije i prekomorskim zemljama i područjima. BEST je pridonio podizanju svijesti o ekološkoj važnosti najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i teritorija *za očuvanje* globalne biološke raznolikosti. U ministarskim izjavama 2017. i 2018. prekomorske zemlje i područja izrazili su zahvalnost za taj program dodjele manjih iznosa bespovratnih sredstava za biološku raznolikost. Primjereno je *omogućiti* da se iz Programa nastave financirati *manji* iznosi bespovratnih *sredstva* za biološku raznolikost i u najudaljenijim regijama i

Izmjena

(15) Dobrovoljni program za biološku raznolikost i usluge ekosustava europskih prekomorskih teritorija (BEST) promiče očuvanje biološke raznolikosti, uključujući morsku biološku raznolikost, te održivo korištenje sustava ekosustava, uključujući pristup prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanju njihovih posljedica temeljen na ekosustavima u najudaljenijim regijama Unije i prekomorskim zemljama i područjima. *Zahvaljujući pripremnom djelovanju u sklopu BEST-a, koje je pokrenuto 2011., te programu BEST 2.0 i projektu BEST RUP koji su uslijedili,* BEST je pridonio podizanju svijesti o ekološkoj važnosti najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i teritorija *i njihovu ključnoj ulozi u očuvanju* globalne biološke raznolikosti. *Komisija procjenjuje da je za terenske aktivnosti na tim područjima potrebna financijska potpora u iznosu od 8 milijuna EUR godišnje.* U

prekomorskim zemljama i područjima.

ministarskim izjavama 2017. i 2018. prekomorske zemlje i područja izrazili su zahvalnost za taj program dodjele manjih iznosa bespovratnih sredstava za biološku raznolikost. Primjereno je **stoga** da se iz Programa nastave financirati **mali** iznosi bespovratnih **sredstava** za biološku raznolikost, **što uključuje izgradnju kapaciteta i kapitalizaciju financiranih mjera** i u najudaljenijim regijama i u prekomorskim zemljama i područjima.

Amandman 17

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 16.

Tekst koji je predložila Komisija

(16) Promicanje kružnoga gospodarstva zahtijeva promjenu mentaliteta u smislu dizajna, proizvodnje, potrošnje i zbrinjavanja materijala i proizvoda, uključujući plastiku. Program bi trebao pridonijeti prelasku na model kružnoga gospodarstva **putem** financijske podrške namijenjene **različitim akterima (poduzećima, javnim tijelima i potrošačima)**, posebice primjenom, razvojem i reproduciranjem najboljih tehnologija, praksi i rješenja prilagođenih posebnim lokalnim, regionalnim i nacionalnim kontekstima, **uključujući putem** integriranih pristupa za provedbu planova za gospodarenje otpadom i sprječavanje nastanka otpada. Podržavanjem provedbe strategije za plastiku mogu se poduzeti mjere za rješavanje problema otpada u moru.

Izmjena

(16) Promicanje kružnoga gospodarstva **i učinkovitosti resursa** zahtijeva promjenu mentaliteta u smislu dizajna, proizvodnje, potrošnje i zbrinjavanja materijala i proizvoda, uključujući plastiku. Program bi trebao pridonijeti prelasku na model kružnoga gospodarstva **preko** financijske podrške namijenjene **za različite aktere (poduzeća, javna tijela i potrošače)**, posebice primjenom, razvojem i reproduciranjem najboljih tehnologija, praksi i rješenja prilagođenih posebnim lokalnim, regionalnim i nacionalnim kontekstima, **među ostalim preko integriranih pristupa za primjenu hijerarhije otpada i** provedbu planova za gospodarenje otpadom i sprječavanje nastanka otpada. Podržavanjem provedbe strategije za plastiku mogu se poduzeti mjere za rješavanje problema otpada u moru.

Amandman 18

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 16.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(16.a) Visoka razina zaštite okoliša od ključne je važnosti za zdravlje i dobrobit građana Unije. Programom bi se trebao podupirati cilj Unije da proizvodi i upotrebljava kemikalije na način koji dovodi do smanjenja bitnih štetnih učinaka na zdravlje ljudi i okoliš na najmanju mjeru te da razvija strategiju Unije za netoksični okoliš. Programom bi također trebalo podupirati aktivnosti za olakšavanje provedbe Direktive 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća^{1a} kako bi se postigle razine buke koje ne povećavaju značajne negativne učinke na ljudsko zdravlje i rizike za njega.

^{1a} Direktiva 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom iz okoliša – Izjava Komisije u Odboru za mirenje o Direktivi u vezi s procjenom i upravljanjem bukom iz okoliša (SL L 189, 18.7.2002., str. 12.).

Amandman 19

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 17.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(17) Dugoročni cilj Unije za politiku koja se odnosi na čist zrak jest postizanje razina kvalitete zraka koje ne uzrokuju znatne negativne učinke i rizike **po** zdravlje ljudi. Javna svijest o zagađenju zraka je visoka i građani očekuju djelovanje nadležnih tijela.

(17) Dugoročni cilj Unije za politiku koja se odnosi na čist zrak jest postizanje razina kvalitete zraka koje ne uzrokuju znatne negativne učinke i rizike **za** zdravlje ljudi **i okoliš te istodobno jačanje sinergija između poboljšanja kvalitete zraka i**

Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ naglašava ulogu koju financiranje Unije može imati u ostvarenju ciljeva koji se odnose na čisti zrak. Stoga bi Program trebao podržavati projekte, uključujući strateške integrirane projekte, koji imaju potencijal za poticanje javnih i privatnih sredstava, potencijal da budu ogledni primjeri dobrih praksi i katalizatori provedbe planova i zakonodavstva koji se odnose na kvalitetu zraka na lokalnoj, regionalnoj, višeregionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini.

²⁶ Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 344, 17.12.2016., str. 1.).

smanjenja emisija stakleničkih plinova. Javna svijest o zagađenju zraka je visoka i građani očekuju djelovanje nadležnih tijela, ***osobito u područjima u kojima su stanovništvo i ekosustavi izloženi visokim razinama onečišćivača zraka.*** Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ naglašava ulogu koju financiranje Unije može imati u ostvarenju ciljeva koji se odnose na čisti zrak. Stoga bi Program trebao podržavati projekte, uključujući strateške integrirane projekte, koji imaju potencijal za poticanje javnih i privatnih sredstava, potencijal da budu ogledni primjeri dobrih praksi i katalizatori provedbe planova i zakonodavstva koji se odnose na kvalitetu zraka na lokalnoj, regionalnoj, višeregionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini.

²⁶ Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 344, 17.12.2016., str. 1.).

Amandman 20

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 19.

Tekst koji je predložila Komisija

(19) Zaštita i obnova ***morskog*** okoliša jedan je od ukupnih ciljeva politike Unije u području okoliša. Program bi trebao podržavati sljedeće: upravljanje, očuvanje, obnovu i praćenje biološke raznolikosti i morskih ekosustava, posebice na morskim područjima mreže Natura 2000, te zaštitu vrsta u skladu s okvirima prioriternih mjera izrađenima u skladu s Direktivom 92/43/EEZ; postizanje dobrog stanja okoliša u skladu s Direktivom 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁸; promicanje čistih i zdravih mora; provedbu

Izmjena

(19) Zaštita i obnova ***vodenog*** okoliša jedan je od ukupnih ciljeva politike Unije u području okoliša. Program bi trebao podržavati sljedeće: upravljanje, očuvanje, obnovu i praćenje biološke raznolikosti i morskih ekosustava, posebice na morskim područjima mreže Natura 2000, te zaštitu vrsta u skladu s okvirima prioriternih mjera izrađenima u skladu s Direktivom 92/43/EEZ; postizanje dobrog stanja okoliša u skladu s Direktivom 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁸; promicanje čistih i zdravih mora; provedbu

europske strategije za plastiku u kružnom gospodarstvu, osobito radi rješavanja problema izgubljenog ribolovnog alata i otpada u moru; promoviranje uključenja Unije u međunarodno upravljanje oceanima koje je ključno za postizanje ciljeva iz UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. te za očuvanje zdravih oceana za buduće generacije. Strateški integrirani projekti i strateški projekti za prirodu u okviru ovog Programa trebali bi uključivati relevantne aktivnosti namijenjene zaštiti **morskog** okoliša.

²⁸ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

europske strategije za plastiku u kružnom gospodarstvu, osobito radi rješavanja problema izgubljenog ribolovnog alata i otpada u moru; promoviranje uključenja Unije u međunarodno upravljanje oceanima koje je ključno za postizanje ciljeva iz UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. te za očuvanje zdravih oceana za buduće generacije. Strateški integrirani projekti i strateški projekti za prirodu u okviru ovog Programa trebali bi uključivati relevantne aktivnosti namijenjene zaštiti **vodenog** okoliša.

²⁸ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

Amandman 21

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 19.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(19.a) Trenutačno stanje očuvanosti područja mreže Natura 2000 na poljoprivrednim zemljištima vrlo je loše, što upućuje na to da je takvim područjima i dalje potrebna zaštita. Trenutačna plaćanja u okviru ZPP-a za područja mreže Natura 2000 najučinkovitiji su način očuvanja biološke raznolikosti na poljoprivrednim zemljištima^{1a}. Međutim, ta su plaćanja nedovoljna i ne predstavljaju visoku vrijednost za prirodni kapital. Stoga bi trebalo povećati plaćanja u okviru ZPP-a za područja mreže Natura 2000 kako bi se potaknula zaštita okoliša u takvim područjima.

^{1a} G. Pe'er, S. Lakner, R. Müller, G. Passoni, V. Bontzorlos, D. Clough, F.

Moreira, C. Azam, J. Berger, P. Bezak, A. Bonn, B. Hansjürgens, L. Hartmann, J. Kleemann, A. Lomba, A. Sahrbacher, S. Schindler, C. Schleyer, J. Schmidt, S. Schüler, C. Sirami, M. von Meyer-Höfer i Y. Zinngrebe (2017.). Je li ZPP svrsishodan? Procjena prikladnosti koja se temelji na dokazima. Leipzig, Njemački centar za istraživanje integrativne biološke raznolikosti (iDiv) Hall-Jena-Leipzig.

Amandman 22

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 20.

Tekst koji je predložila Komisija

(20) Za bolje upravljanje okolišem, klimatskim promjenama i povezanim pitanjima prelaska na čistu energiju potrebna je uključenost civilnog društva podizanjem razine osviještenosti javnosti, angažman potrošača i **veća** uključenost dionika, uključujući nevladine organizacije, u savjetovanje o povezanim politikama i njihovoj provedbi.

Izmjena

(20) Za bolje upravljanje okolišem, klimatskim promjenama i povezanim pitanjima prelaska na čistu energiju potrebna je uključenost civilnog društva podizanjem razine osviještenosti javnosti, **među ostalim s pomoću komunikacijske strategije kojom se uzimaju u obzir novi mediji i društvene mreže**, angažman potrošača i **povećava** uključenost **javnosti i dionika na više razina**, uključujući nevladine organizacije, u savjetovanje o povezanim politikama i njihovoj provedbi. **Stoga je prikladno da se Programom podupire širok raspon nevladinih organizacija i mreža neprofitnih subjekata koji nastoje ostvariti cilj od općeg interesa Unije i koji su ponajprije aktivni u području okoliša ili klimatskih mjera, dodjeljivanjem operativnih bespovratnih sredstava na konkurentan i transparentan način kako bi se takvim nevladinim organizacijama, mrežama i subjektima pomoglo da daju djelotvoran doprinos politici Unije te izgrade i ojačaju svoje kapacitete koji su im potrebni kako bi postali učinkovitiji partneri.**

Amandman 23

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 21.

Tekst koji je predložila Komisija

(21) Iako bi poboljšanje upravljanja na svim razinama trebao biti međusektorski cilj za sve potprograme Programa, Program bi trebao podržavati razvoj i **provedbu** horizontalnog zakonodavstva o upravljanju okolišem, uključujući zakonodavstvo kojim se provodi Konvencija Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima koja se odnose na okoliš²⁹.

²⁹ SL L 124, 17.5.2005., str. 4.

Izmjena

(21) Iako bi poboljšanje upravljanja na svim razinama trebao biti međusektorski cilj za sve potprograme Programa, Program bi trebao podržavati razvoj, **provedbu i primjenu pravne stečevine u području okoliša i klime i stvarnu sukladnost s njom, osobito** horizontalnog zakonodavstva o upravljanju okolišem, uključujući zakonodavstvo kojim se provodi Konvencija Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima koja se odnose na okoliš^{29 29a}, **pa i u vezi s Odborom za praćenje usklađenosti s Aarhuškom konvencijom.**

²⁹ SL L 124, 17.5.2005., str. 4.

^{29a} [Uredba \(EZ\) br. 1367/2006](#) *Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice (SL L 264, 25.9.2006., str. 13.).*

Amandman 24

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 22.

Tekst koji je predložila Komisija

(22) Program bi trebao pripremiti i podupirati tržišne subjekte za pomak prema čistom, kružnom i energetske učinkovitom

Izmjena

(22) Program bi trebao pripremiti i podupirati tržišne subjekte za pomak prema čistom, kružnom i energetske učinkovitom

gospodarstvu s **niskim emisijama ugljika** koje je otporno na klimatske promjene ispitivanjem novih poslovnih prilika, unapređivanjem stručnih vještina, olakšavanjem pristupa potrošača održivim proizvodima i uslugama, uključivanjem i osnaživanjem utjecajnih osoba i ispitivanjem novih metoda prilagodbe postojećih procesa i poslovnog okruženja. Potrebno je promicati prihvaćanje javnosti i angažiranje potrošača kako bi se podržalo šire prihvaćanje održivih rješenja na tržištu.

gospodarstvu s **nultom razinom neto emisija** koje je otporno na klimatske promjene ispitivanjem novih poslovnih prilika, unapređivanjem stručnih vještina, olakšavanjem pristupa potrošača održivim proizvodima i uslugama, uključivanjem i osnaživanjem utjecajnih osoba i ispitivanjem novih metoda prilagodbe postojećih procesa i poslovnog okruženja. Potrebno je promicati prihvaćanje javnosti i angažiranje potrošača kako bi se podržalo šire prihvaćanje održivih rješenja na tržištu.

Amandman 25

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 22.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(22.a) Program je osmišljen tako da se njime podupire demonstracija tehnika, pristupa i najboljih praksi koje se mogu replicirati i nadograditi. Inovativna rješenja pridonijela bi poboljšanju ekološke učinkovitosti i održivosti, osobito razvoju održivih poljoprivrednih praksi u područjima koja su aktivna u poljima klime, vode, tla, biološke raznolikosti i otpada. U tom bi pogledu trebalo naglasiti sinergije s drugim programima i politikama, kao što su Europsko inovacijsko partnerstvo za produktivnost i održivost u poljoprivredi te sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja EU-a.

Amandman 26

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 23.

(23) Na razini Unije velika ulaganja u djelovanja koja se odnose na okoliš i klimu primarno financiraju veliki programi financiranja Unije (uključivanje). U kontekstu svoje katalitičke uloge, strateški integrirani projekti i strateški projekti za prirodu koji će se razviti u sklopu Programa trebali bi potpomognuti prilike za financiranje u sklopu tih programa financiranja i drugih izvora sredstava kao što su nacionalni fondovi te stvarati sinergije.

(23) Na razini Unije velika ulaganja u djelovanja koja se odnose na okoliš i klimu primarno financiraju veliki programi financiranja Unije. ***Stoga je prije potrebno pojačati napore za uključivanje, osigurati održivost, biološku raznolikost i prilagodljivost na klimatske promjene ostalih programa Unije za financiranje te u sve instrumente Unije ugraditi zaštitne mjere za održivost. Komisija bi trebala imati ovlast za donošenje zajedničke metodologije i poduzimanje učinkovitih mjera kojima bi se osiguralo da ostali programi i politike Unije ne utječu negativno na projekte programa LIFE.*** U kontekstu svoje katalitičke uloge, strateški integrirani projekti i strateški projekti za prirodu koji će se razviti u sklopu Programa trebali bi potpomognuti prilike za financiranje u sklopu tih programa financiranja i drugih izvora sredstava kao što su nacionalni fondovi te stvarati sinergije.

Amandman 27

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 23.a (nova)

(23.a) Uspjeh strateških projekata za prirodu i strateških integriranih projekata ovisi o bliskoj suradnji između nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti i neдржавnih sudionika na koje utječu ciljevi Programa. Stoga bi trebalo primjenjivati načela transparentnosti i objavljivanja u pogledu odluka koje se odnose na razvoj, provedbu, procjenu i praćenje projekata, osobito u slučaju uključivanja ili kada su obuhvaćeni višestruki izvori financiranja.

Amandman 28

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 24.

Tekst koji je predložila Komisija

(24) **Odražavajući važnost** rješavanja **pitanja** klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije **da provede Pariški sporazum i ciljeve** održivog razvoja Ujedinjenih naroda, **ovaj će Program pridonijeti uključivanju klimatskih aktivnosti** i postizanju općeg cilja od 25 % **proračunskih rashoda** EU-a **za podupiranje klimatskih ciljeva**. Očekuje se da će aktivnosti iz ovoga programa pridonijeti klimatskim ciljevima sa 61 % od ukupne financijske omotnice Programa. Relevantne aktivnosti utvrdit će se tijekom pripreme i provedbe Programa i ponovo ocijeniti u okviru relevantnih procesa evaluacija i preispitivanja.

Izmjena

(24) **Vodeći računa o važnosti** rješavanja **problema** klimatskih promjena **na koordiniran i ambiciozan način**, u skladu s obvezama Unije **za provedbu Pariškog sporazuma i ciljeva** održivog razvoja Ujedinjenih naroda, **ovim Fondom pridonijet će se pojednostavnjenju klimatske politike** i postizanju općeg cilja od **najmanje 25 % rashoda iz proračuna EU-a kojima se podupiru klimatski ciljevi tijekom razdoblja VFO-a 2021. – 2027. te godišnjeg cilja od 30 %, koji treba ostvariti što je prije moguće, a najkasnije do 2027.** Očekuje se da će aktivnosti iz ovoga programa pridonijeti klimatskim ciljevima sa **[61 %]** od ukupne financijske omotnice Programa. Relevantne aktivnosti utvrdit će se tijekom pripreme i provedbe Programa i ponovo ocijeniti u okviru relevantnih procesa evaluacija i preispitivanja.

Amandman 29

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 25.

Tekst koji je predložila Komisija

(25) S obzirom na članak 349. UFEU-a te posebne potrebe i ranjivosti najudaljenijih regija tijekom provedbe Programa trebalo bi posvetiti posebnu pozornost strategiji za najudaljenije regije³⁰. Osim politika okoliša i klime te onih koje su relevantne za prelazak na čistu energiju, u obzir bi trebalo uzeti i ostale politike Unije.

Izmjena

(25) S obzirom na članak 349. UFEU-a te posebne potrebe i ranjivosti najudaljenijih regija tijekom provedbe Programa trebalo bi posvetiti posebnu pozornost strategiji za najudaljenije regije³⁰. ***U tom pogledu trebalo bi na odgovarajući način povećati financiranje koje pružaju Unija i države članice.*** Osim politika okoliša i klime te onih koje su relevantne za prelazak na čistu

energiju, u obzir bi trebalo uzeti i ostale politike Unije.

Amandman 30

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 26.

Tekst koji je predložila Komisija

(26) Radi podrške provedbi Programa Komisija bi trebala surađivati s nacionalnim kontaktnim točkama, organizirati seminare i radionice, objavljivati popise projekata financiranih u sklopu Programa te provoditi druge aktivnosti radi širenja rezultata projekta i olakšavanja razmjene iskustva, znanja i najboljih praksi te reproduciranja rezultata projekata diljem Unije. Te bi aktivnosti posebno trebale biti namijenjene državama članicama s niskom razinom iskorištenosti sredstava te bi trebale olakšati komunikaciju i suradnju između korisnika projekta, podnositelja ili dionika završenih projekata i projekata u tijeku u istom području.

Izmjena

(26) Radi podrške provedbi Programa Komisija bi trebala surađivati s nacionalnim, **regionalnim i lokalnim** kontaktnim točkama, **među ostalim prilikom uspostave savjetodavne mreže na lokalnoj razini radi lakše izrade projekata s visokom dodanom vrijednošću i utjecanjem na politiku te radi pružanja informacija o komplementarnom financiranju, prenosivosti projekata i dugoročnoj održivosti**, organizirati seminare i radionice, objavljivati popise projekata financiranih u sklopu Programa te provoditi druge aktivnosti, **kao što su medijske kampanje, radi poboljšanja u pogledu** širenja rezultata projekta i olakšavanja razmjene iskustva, znanja i najboljih praksi te reproduciranja rezultata projekata diljem Unije, **čime bi se promicala suradnja i komunikacija**. Te bi aktivnosti posebno trebale biti namijenjene državama članicama s niskom razinom iskorištenosti sredstava te bi trebale olakšati komunikaciju i suradnju između korisnika projekta, podnositelja ili dionika završenih projekata i projekata u tijeku u istom području. **Od ključne je važnosti da su u takvu komunikaciju i suradnju također uključena regionalna i lokalna tijela te dionici.**

Amandman 31

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 28.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(28.a) *Za najniže i najviše stope sufinanciranja trebale bi se utvrditi razine koje su nužne za održavanje učinkovite razine potpore koja se pruža u okviru Programa, istodobno uzimajući u obzir nužnu fleksibilnost i prilagodljivost potrebnu da se odgovori na postojeći raspon mjera i subjekata.*

Amandman 32

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 31.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(31) Oblike financiranja i načine provedbe trebalo bi odabrati na temelju toga koliko je njima moguće postići posebne ciljeve djelovanja i ostvariti rezultate, uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik od neusklađenosti. U slučaju bespovratnih sredstava to bi trebalo uključiti uzimanje u obzir korištenja paušalnih iznosa, fiksnih stopa i troškova po jedinici.

(31) Oblike financiranja i načine provedbe trebalo bi odabrati na temelju toga koliko je njima moguće postići posebne ciljeve djelovanja i ostvariti rezultate, uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik od neusklađenosti. U slučaju bespovratnih sredstava to bi trebalo uključiti uzimanje u obzir korištenja paušalnih iznosa, fiksnih stopa i troškova po jedinici. ***Komisija bi trebala osigurati da provedba bude lako razumljiva i promicati stvarno pojednostavnjenje za nositelje projekta.***

Amandman 33

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 36.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36.a) *Kako bi se zajamčilo da su potpora koju pruža Program i njegova*

provedba u skladu s politikama i prioritetima Unije te da nadopunjuju druge financijske instrumente Unije, ovlasti za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji kako bi dopunila ovu Uredbu usvajanjem višegodišnjih programa rada. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na stručnoj razini, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

Amandman 34

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 38.

Tekst koji je predložila Komisija

(38) Budući da države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti ciljeve ove Uredbe, posebno doprinos **održivom razvoju** i ostvarenju ciljeva zakonodavstva, strategija, planova i međunarodnih obveza koji se odnose na okoliš **i** klimu kao i onih koji su relevantni za **čistu** energiju, ali se zbog opsega ili učinka ove Uredbe mogu na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

Izmjena

(38) Budući da države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti ciljeve ove Uredbe, posebno doprinos **visokoj razini zaštite okoliša i ambicioznim klimatskim aktivnostima s dobrim upravljanjem i pristupom koji uključuje više dionika te** ostvarenju ciljeva zakonodavstva, strategija, planova i međunarodnih obveza koji se odnose na okoliš, **biološku raznolikost**, klimu, **kružno gospodarstvo**, kao i onih koji su relevantni za **obnovljivu energiju i energetske učinkovitost**, ali se zbog opsega ili učinka ove Uredbe mogu na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5.

Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

Amandman 35

Prijedlog uredbe Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Ovom se Uredbom uspostavlja Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) („Program”).

Izmjena

Ovom se Uredbom uspostavlja program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) („Program”), **koji obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027.**

Amandman 36

Prijedlog uredbe Članak 1. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Njome se određuju ciljevi Programa, proračun za **razdoblje 2021. – 2027.**, oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Izmjena

Njome se određuju ciljevi Programa, proračun za **navedeno razdoblje**, oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Amandman 37

Prijedlog uredbe Članak 2. – stavak 1. – točka 1.

Tekst koji je predložila Komisija

(1) „strateški projekti za prirodu” znači projekti kojima se podupire postizanje ciljeva Unije koji se odnose na prirodu i biološku raznolikost provedbom usklađenih programa djelovanja **u državama članicama radi uključivanja** tih ciljeva i prioriteta u druge politike i instrumente financiranja, **uključujući**

Izmjena

(1) „strateški projekti za prirodu” znači projekti kojima se podupire postizanje ciljeva Unije koji se odnose na prirodu i biološku raznolikost provedbom usklađenih programa djelovanja, **osobito uključivanjem** tih ciljeva i prioriteta u druge politike i instrumente financiranja, **među ostalim preko** koordinirane provedbe

putem koordinirane provedbe okvira
prioritetnih mjera utvrđenih u skladu s
Direktivom 92/43/EEZ;

okvira prioritetnih mjera utvrđenih u
skladu s Direktivom 92/43/EEZ;

Amandman 103

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Opći je cilj Programa doprinijeti
pomaku prema čistom, kružnom,
energetski učinkovitom *i niskougljičnom*
gospodarstvu koje je otporno na klimatske
promjene, *uključujući putem prelaska na*
čistu energiju, zaštititi i poboljšanje
kvalitete okoliša te *zaustavljanju* i
 smanjenju gubitka biološke raznolikosti,
čime pridonosi održivom razvoju.

Izmjena

1. Opći je cilj Programa *u okviru*
pravedne tranzicije doprinijeti pomaku
prema čistom, kružnom, energetski
učinkovitom *gospodarstvu s nultom*
razinom neto emisija koje je otporno na
klimatske promjene, *zaštititi i poboljšati*
kvalitetu okoliša te *zaustaviti i smanjiti*
gubitak biološke raznolikosti *i uništavanje*
ekosustava, čime *se* pridonosi održivom
razvoju.

Amandman 39

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) razvijanje, demonstriranje i promoviranje inovativnih tehnika i pristupa za ostvarenje ciljeva zakonodavstva i politika Unije o djelovanju u području okoliša i klime, uključujući **i** prelazak na čistu energiju, te doprinos primjeni najboljih praksi u odnosu na prirodu i biološku raznolikost;

Izmjena

(a) razvijanje, demonstriranje i promoviranje inovativnih tehnika i pristupa za ostvarenje ciljeva zakonodavstva i politika Unije o djelovanju u području okoliša i klime, uključujući prelazak na čistu, **obnovljivu** energiju **i veću energetske učinkovitost**, te doprinos **bazi znanja, djelotvornom upravljanju i** primjeni najboljih praksi u odnosu na prirodu i biološku raznolikost, **među ostalim preko potpore iz mreže Natura 2000**;

Amandman 40

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) podupiranje izrade, provedbe, praćenja i izvršavanja relevantnog zakonodavstva i politika Unije, **što uključuje poboljšanje** upravljanja povećanjem kapaciteta javnih i privatnih subjekata i uključenosti civilnog društva;

Izmjena

(b) podupiranje izrade, provedbe, praćenja, **djelotvorne sukladnosti i** izvršavanja relevantnog zakonodavstva i politika Unije, **osobito potporom provedbi općih programa djelovanja Unije u području okoliša koji su usvojeni u skladu s člankom 192. stavkom 3. UFEU-a te poboljšanjem** upravljanja **u području okoliša i klime na svim razinama, među ostalim** povećanjem kapaciteta javnih i privatnih subjekata i uključenosti civilnog društva;

Amandman 41

Prijedlog uredbe

Članak 5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje od 2021. do 2027. iznosi **5 450 000 000 EUR** u tekućim cijenama.

Izmjena

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje od 2021. do 2027. iznosi **6 442 000 000 EUR u cijenama iz 2018. (7 272 000 000 EUR u tekućim cijenama)**.

Amandman 42

Prijedlog uredbe

Članak 5. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Indikativna raspodjela iznosa iz stavka 1.:

(a) **3 500 000 000 EUR** za područje Okoliš, od čega

(1) **2 150 000 000 EUR** za potprogram Priroda i biološka raznolikost te

(2) **1 350 000 000 EUR** za potprogram Kružno gospodarstvo i kvaliteta života;

(b) **1 950 000 000 EUR** za područje Klimatske aktivnosti, od čega

(1) **950 000 000 EUR** za potprogram Ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama te

Izmjena

2. Indikativna raspodjela iznosa iz stavka 1.:

(a) **4 715 000 000 EUR u cijenama iz 2018. (5 322 000 000 EUR u tekućim cijenama, što čini 73,2 % ukupne financijske omotnice Programa)** za područje Okoliš, od čega

(1) **2 829 000 000 EUR u cijenama iz 2018. (3 261 420 000 EUR u tekućim cijenama, što čini 44,9 % ukupne financijske omotnice Programa)** za potprogram Priroda i biološka raznolikost te

(2) **1 886 000 000 EUR u cijenama iz 2018. (2 060 580 000 EUR u tekućim cijenama, što čini 28,3 % ukupne financijske omotnice Programa)** za potprogram Kružno gospodarstvo i kvaliteta života;

(b) **1 950 000 000 EUR** za područje Klimatske aktivnosti, od čega

(1) **950 000 000 EUR** za potprogram Ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama te

(2) 1 000 000 000 EUR za potprogram
Prelazak na čistu energiju.

(2) 1 000 000 000 EUR za potprogram
Prelazak na čistu energiju.

Amandman 43

Prijedlog uredbe

Članak 6. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

1. Program je otvoren za sljedeće treće zemlje:

Izmjena

1. ***Podložno potpunom poštovanju svih njegovih pravila i propisa,*** Program je otvoren za sljedeće treće zemlje:

Amandman 44

Prijedlog uredbe

Članak 6.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 6.a

Međunarodna suradnja

Tijekom provedbe Programa suradnja s relevantnim međunarodnim organizacijama i njihovim institucijama i tijelima moguća je kada je potrebna za postizanje općih ciljeva iz članka 3.

Amandman 45

Prijedlog uredbe

Članak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Program se provodi na način koji osigurava njegovu usklađenost s Europskim fondom za regionalni razvoj, Europskim socijalnim fondom+,

Izmjena

Komisija jamči dosljednu provedbu Programa te zajedno s državama članicama jamči usklađenost i koordiniranost s Europskim fondom za

Kohezijskim fondom, Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj i Europskim fondom za pomorstvo i ribarstvo, programom Obzor Europa, Instrumentom za povezivanje Europe i fondom InvestEU, kako bi se stvorile sinergije, posebice u pogledu strateških projekata za prirodu i strateških integriranih projekata, te radi potpore prihvaćanju na tržištu i reproduciranju rješenja razvijenih u okviru Programa.

regionalni razvoj, Europskim socijalnim fondom, Kohezijskim fondom, Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj i Europskim fondom za pomorstvo i ribarstvo, programom Obzor Europa, Instrumentom za povezivanje Europe, ***Inovacijskim fondom sustava trgovanja emisijama*** i fondom InvestEU, kako bi se stvorile sinergije, posebice u pogledu strateških projekata za prirodu i strateških integriranih projekata, te radi potpore prihvaćanju na tržištu i reproduciranju rješenja razvijenih u okviru Programa. ***Komisija i države članice jamče komplementarnost na svim razinama. Komisija utvrđuje konkretna djelovanja i mobilizira relevantna financijska sredstva u okviru drugih programa Unije te olakšava koordiniranu i dosljednu provedbu komplementarnih djelovanja financiranih iz drugih izvora.***

Amandman 104

Prijedlog uredbe

Članak 8. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1.a Program se provodi u okviru pravedne tranzicije, pri čemu su pogođene zajednice i područja uključeni u razvoj i provedbu projekata, osobito preko savjetovanja i dijaloga.

Amandman 46

Prijedlog uredbe
Članak 10. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. **Projekti** u sklopu potprograma Priroda i biološka raznolikost koji se odnose na upravljanje, obnovu i praćenje područja mreže Natura 2000 u skladu s direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ **podupiru** se u **skladu s okvirima** prioriternih mjera utvrđenih u skladu s Direktivom 92/43/EEZ.

Izmjena

3. **Projektima** u sklopu potprograma Priroda i biološka raznolikost koji se odnose na upravljanje, obnovu i praćenje područja mreže Natura 2000 u skladu s direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ **uzimaju** se u **obzir prioriteti utvrđeni u nacionalnim i regionalnim planovima, strategijama i politikama, među ostalim u sklopu okvira** prioriternih mjera utvrđenih u skladu s Direktivom 92/43/EEZ.

Amandman 47

Prijedlog uredbe
Članak 10. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Bespovratnim sredstvima mogu se financirati aktivnosti izvan **Unije** pod uvjetom da se projektom namjeravaju ostvariti ciljevi Unije u području okoliša i klime te su aktivnosti izvan Unije potrebne za osiguranje djelotvornosti intervencija provedenih na državnim područjima država članica.

Izmjena

4. Bespovratnim sredstvima mogu se financirati aktivnosti izvan **jedne od država članica ili prekomorske zemlje ili teritorija koji su s njome povezani**, pod uvjetom da se projektom namjeravaju ostvariti ciljevi Unije u području okoliša i klime te su aktivnosti izvan Unije potrebne za osiguranje djelotvornosti intervencija provedenih na državnim područjima država članica **ili u prekomorskoj zemlji ili teritoriju ili za potporu međunarodnim sporazumima kojih je Unija stranka**.

Amandman 48

Prijedlog uredbe
Članak 11. – stavak 2. – točka a – podtočka 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) drugim trećim zemljama navedenima u **programu** rada pod uvjetima iz stavaka od 4. do 6.;

Izmjena

(3) drugim trećim zemljama navedenima u **višegodišnjim programima** rada pod uvjetima iz stavaka od 4. do 6.;

Amandman 49

Prijedlog uredbe

Članak 11. – stavak 6.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

6.a *Kako bi se zajamčila djelotvorna uporaba sredstava Programa i učinkovito sudjelovanje pravnih subjekata iz stavka 4., Komisija je u skladu s člankom 21. ovlaštena donositi delegirane akte kako bi ovaj članak dopunila definiranjem uvjeta pod kojima se smatra da ti pravni subjekti sudjeluju u ekološkoj i klimatskoj politici Unije u dovoljnoj mjeri da bi ih se smatralo prihvatljivima za primanje sredstava Programa.*

Amandman 50

Prijedlog uredbe

Članak 12.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 12.a

Postupci podnošenja i odabira projekata

1. *Programom se uvode sljedeći postupci za podnošenje i odabir projekata:*

(a) pojednostavnjeni pristup koji se sastoji od dvije faze i koji se temelji na podnošenju i ocjeni najprije sažetka, a potom i cjelovitog prijedloga za kandidate čiji su prijedlozi ušli u užu izbor;

(b) standardni pristup koji se sastoji od samo jedne faze i temelji na podnošenju i ocjenjivanju cjelovitih prijedloga. Odabir standardnog umjesto pojednostavnjenog postupka mora biti obrazložen u programu rada s obzirom na organizacijska i operativna ograničenja povezana sa svakim potprogramom i, po potrebi, sa svakim pozivom na podnošenje prijedloga.

2. Za potrebe stavka 1. „sažetak” znači sažeti pregled koji smije imati najviše deset stranica i koji mora sadržavati opis sadržaja projekta, potencijalnog partnera ili partnere, moguća ograničenja i plan za njihovo hitno rješavanje te odabranu strategiju kojom se osigurava da će rezultati projekta biti prisutni i nakon završetka njegove provedbe, administrativne obrasce za korisnike koji sudjeluju u projektu i detaljno izložen proračun projekta.

Amandman 51

Prijedlog uredbe Članak 13.

Tekst koji je predložila Komisija

Članak 13.

Kriteriji za dodjelu

Kriteriji za dodjelu utvrđuju se u pozivima na podnošenje prijedloga uzimajući u obzir sljedeće:

(a) projekti koji se financiraju iz Programa ne **smiju ugrožavati** ciljeve Programa koji se odnose na okoliš i klimu ili su relevantni za čistu energiju te moraju, **kada** je to moguće, promicati korištenje zelene javne nabave;

Izmjena

Članak 13.

Kriteriji za dodjelu

Kriteriji za dodjelu utvrđuju se u **višegodišnjim programima rada, kao što je utvrđeno u članku 17. i u** pozivima na podnošenje prijedloga uzimajući u obzir sljedeće:

(a) projekti koji se financiraju iz Programa ne **narušavaju** ciljeve Programa koji se odnose na okoliš i klimu ili su relevantni za čistu energiju te moraju, **kad god** je to moguće, promicati korištenje zelene javne nabave;

(b) prednost imaju projekti koji pružaju dodatne koristi i promiču sinergije potprograma iz članka 4.;

(c) ***prednost imaju projekti*** koji imaju najveći potencijal za reproduciranje i potencijal da ih primijeni javni ili privatni sektor ili potencijal za mobiliziranje najvećih ulaganja ili financijskih sredstava (katalitički potencijal);

(d) osigurava se mogućnost reproduciranja rezultata standardnih projekata djelovanja;

(e) projektima koji se temelje na rezultatima drugih projekata ili koji ih unaprjeđuju, financiranim iz Programa, programa koji su mu prethodili ili drugim sredstvima Unije dodjeljuje se bonus prilikom njihove evaluacije;

(f) prema potrebi, posebna se pažnja daje projektima na zemljopisnim područjima s posebnim potrebama odnosno osjetljivim područjima, kao što su područja s posebnim izazovima koji se odnose na okoliš ili prirodnim ograničenjima, prekogranična područja ili najjudaljenije regije.

(aa) projektima se jamči isplativ pristup te su tehnički i financijski koherentni;

(ab) prednost imaju projekti s najvećim potencijalnim doprinosom za postizanje ciljeva utvrđenih u članku 3.;

(b) prednost imaju projekti koji pružaju dodatne koristi i promiču sinergije potprograma iz članka 4.;

(c) ***projekti*** koji imaju najveći potencijal za reproduciranje i potencijal da ih primijeni javni ili privatni sektor ili potencijal za mobiliziranje najvećih ulaganja ili financijskih sredstava (katalitički potencijal) ***dobivaju bonus u okviru evaluacije;***

(d) osigurava se mogućnost reproduciranja rezultata standardnih projekata djelovanja;

(e) projektima koji se temelje na rezultatima drugih projekata ili koji ih unaprjeđuju, financiranim iz Programa, programa koji su mu prethodili ili drugim sredstvima Unije dodjeljuje se bonus prilikom njihove evaluacije;

(f) prema potrebi, posebna se pažnja daje ***biogeografskoj ravnoteži projekata i*** projektima na zemljopisnim područjima s posebnim potrebama odnosno osjetljivim područjima, kao što su područja s posebnim izazovima koji se odnose na okoliš ili prirodnim ograničenjima, prekogranična područja, ***područja visoke prirodne vrijednosti*** ili najjudaljenije regije.

Amandman 52

Prijedlog uredbe

Članak 15. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Za djelovanje za koje je dobiven doprinos iz drugog programa Unije može se dobiti doprinos i iz Programa pod

Izmjena

1. Za djelovanje za koje je dobiven doprinos iz drugog programa Unije može se dobiti doprinos i iz Programa pod

uvjetom da doprinosi ne pokrivaju iste troškove. Pravila za svaki program Unije iz kojeg se daje doprinos primjenjuju se na doprinos djelovanju iz tog programa. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja i potpora iz različitih programa Unije može se izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentima kojima se utvrđuju uvjeti za potporu.

uvjetom da doprinosi ne pokrivaju iste troškove. ***Kako bi bile prihvatljive za doprinose iz Programa, mjere koje se financiraju drugim programima Unije moraju biti takve da se u okviru njih izbjegava narušavanje ciljeva koji se odnose na okoliš ili klimu utvrđenih u članku 3.*** Pravila za svaki program Unije iz kojeg se daje doprinos primjenjuju se na doprinos djelovanju iz tog programa. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja i potpora iz različitih programa Unije može se izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentima kojima se utvrđuju uvjeti za potporu.

Amandman 53

Prijedlog uredbe

Članak 15. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Djelovanja kojima je dodijeljena oznaka kvalitete Pečat izvrsnosti ili koja su u skladu sa sljedećim kumulativnim, komparativnim uvjetima:

- (a) ocijenjena su u okviru poziva na podnošenje prijedloga u sklopu Programa;
- (b) u skladu su s minimalnim zahtjevima kvalitete iz tog poziva na podnošenje prijedloga;
- (c) ne mogu se financirati u okviru tog poziva na podnošenje prijedloga zbog proračunskih ograničenja

mogu primiti potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda+ ili Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, u skladu s člankom [67.] stavkom 5. Uredbe (EU) XX [Uredba o zajedničkim odredbama] i člankom [8.] ili Uredbom (EU) XX [Financiranje, upravljanje i nadzor zajedničke poljoprivredne politike],

Izmjena

2. Djelovanja kojima je dodijeljena oznaka kvalitete Pečat izvrsnosti ili koja su u skladu sa sljedećim kumulativnim, komparativnim uvjetima:

- (a) ocijenjena su u okviru poziva na podnošenje prijedloga u sklopu Programa;
- (b) u skladu su s minimalnim zahtjevima kvalitete iz tog poziva na podnošenje prijedloga;
- (c) ne mogu se financirati u okviru tog poziva na podnošenje prijedloga zbog proračunskih ograničenja

mogu primiti potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda+ ili Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, u skladu s člankom [67.] stavkom 5. Uredbe (EU) XX [Uredba o zajedničkim odredbama] i člankom [8.] ili Uredbom (EU) XX [Financiranje, upravljanje i nadzor zajedničke poljoprivredne politike],

ako su ta djelovanja u skladu s ciljevima predmetnog programa. Primjenjuju se pravila fonda iz kojeg se isplaćuje potpora.

ako su ta djelovanja u skladu s ciljevima **i kriterijima prihvatljivosti** predmetnog programa. Primjenjuju se pravila fonda iz kojeg se isplaćuje potpora.

Amandman 54

Prijedlog uredbe Članak 16. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Operacije mješovitog financiranja iz ovog Programa provode se u skladu s [Uredbom o fondu InvestEU] i glavom X. Financijske uredbe.

Izmjena

Operacije mješovitog financiranja iz ovog Programa provode se u skladu s [Uredbom o fondu InvestEU] i glavom X. Financijske uredbe, **uzimajući na odgovarajući način u obzir zahtjeve u pogledu održivosti i transparentnosti.**

Amandman 55

Prijedlog uredbe Članak 17. – glava

Tekst koji je predložila Komisija

Program rada

Izmjena

Višegodišnji program rada

Amandman 56

Prijedlog uredbe Članak 17. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Program se provodi prema najmanje dva višegodišnja programa rada iz članka 110. Financijske uredbe. U **programima rada navodi se, prema potrebi, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja.**

Izmjena

1. Program se provodi prema najmanje dva višegodišnja programa rada iz članka 110. Financijske uredbe. **Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 21. radi dopune ove Uredbe donošenjem tih višegodišnjih programa rada.**

Amandman 57

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1.a Komisija jamči da se tijekom izrade svakog višegodišnjeg programa rada na odgovarajući način savjetuje sa suzakonodavcima i relevantnim dionicima, uključujući organizacije civilnog društva.

Amandman 58

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 2. – točka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(aa) najniže i najviše razine za stope sufinanciranja, raščlanjene po potprogramima utvrđenim u članku 4. i prihvatljivim djelovanjima utvrđenim u članku 10., za koje ukupne najviše stope sufinanciranja u prvom višegodišnjem programu rada za djelovanja iz članka 10. stavka 2. točaka (a), (b) i (d) iznose do [60 %] prihvatljivih troškova i [75 %] u slučaju projekata financiranih u okviru potprograma Priroda i biološka raznolikost koji se bave prioritetnim staništima ili vrstama u svrhu provedbe Direktive 92/43/EEZ ili vrstama ptica koje Odbor za prilagođavanje tehničkom i znanstvenom napretku osnovan u skladu s člankom 16. Direktive 2009/147/EZ smatra prioritetom za financiranje, kad je to potrebno za ostvarenje cilja očuvanja;

Amandman 59

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 2. – točka ab (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ab) najviši ukupni iznos namijenjen za operacije mješovitog financiranja;

Amandman 60

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 2. – točka da (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(da) indikativne rasporede za pozive na dostavu prijedloga za razdoblje na koje se odnosi višegodišnji program rada;

Amandman 61

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 2. – točka db (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(db) tehničku metodologiju za postupak podnošenja i odabira projekata te kriterije odabira i dodjeljivanja bespovratnih sredstava, utvrđene u članku 13.

Amandman 62

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.a Prvi višegodišnji program rada traje četiri godine, a drugi višegodišnji program rada traje tri godine.

Amandman 63

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 2.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.b Komisija jamči da se neiskorištena sredstva u danom pozivu na podnošenje prijedloga preraspodjeljuju na različite vrste djelovanja iz članka 10. stavka 2.

Amandman 64

Prijedlog uredbe

Članak 17. – stavak 2.c (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.c Komisija jamči savjetovanje s dionicima tijekom izrade višegodišnjih programa rada.

Amandman 65

Prijedlog uredbe

Članak 19. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Evaluacije se provode pravodobno

1. Evaluacije se provode pravodobno

kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.

kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja, ***uzimajući na odgovarajući način u obzir dosljednost, sinergije, dodanu vrijednost Unije i dugoročnu održivost, koristeći prioritete relevantnog programa djelovanja za okoliš.***

Amandman 66

Prijedlog uredbe

Članak 19. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. ***Privremena evaluacija*** Programa provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije ***četiri*** godine nakon početka provedbe Programa.

Izmjena

2. ***Evaluacija*** Programa ***u sredini provedbenog razdoblja*** provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije ***tri*** godine nakon početka provedbe Programa, ***koristeći pokazatelje ostvarenja i rezultata utvrđene u skladu s Prilogom II. Toj evaluaciji po potrebi se prilaže prijedlog za izmjenu ove Uredbe.***

Evaluacija sadržava najmanje sljedeće elemente:

- (a) kvalitativne i kvantitativne aspekte provedbe Programa;***
- (b) učinkovitost uporabe resursa;***
- (c) stupanj ostvarenja ciljeva svih mjera, navodeći rezultate i učinke gdje god je moguće;***
- (d) stvarni ili očekivani uspjeh projekata u iskorištavanju ostalih fondova Unije, osobito uzimajući u obzir koristi od veće usklađenosti s drugim financijskim instrumentima Unije;***
- (e) u kojoj su mjeri postignute sinergije između ciljeva te njihova komplementarnost s drugim relevantnim programima Unije;***
- (f) dodanu vrijednost Unije i dugoročni učinak Programa, s ciljem donošenja odluke o obnovi, izmjeni ili suspenziji***

mjera;

(g) u kojoj mjeri sudjeluju dionici;

(h) kvantitativnu i kvalitativnu analizu doprinosa Programa stanju očuvanosti staništa i vrsta navedenih u

Direktivi 92/43/EEZ i

Direktivi 2009/147/EZ.

Amandman 67

Prijedlog uredbe

Članak 19. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Na kraju provedbe Programa, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1. stavku 2., Komisija provodi završnu evaluaciju Programa.

Izmjena

3. Na kraju provedbe Programa, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1. stavku 2., Komisija provodi završnu evaluaciju Programa *koja se nadopunjuje vanjskim i neovisnim izvješćem o ex post evaluaciji koje obuhvaća provedbu i rezultate Programa.*

Amandman 68

Prijedlog uredbe

Članak 19. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Zaključke evaluacija i svoje primjedbe Komisija **dostavlja** Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.

Izmjena

4. Zaključke evaluacija i svoje primjedbe Komisija **podnosi** Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija **te objavljuje rezultate evaluacija.**

Amandman 69

Prijedlog uredbe

Članak 20. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju projekata i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljne informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.

Izmjena

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju projekata i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljne informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost. ***U tu svrhu korisnici u svim komunikacijskim aktivnostima upotrebljavaju logotip Programa, kako je opisan u Prilogu II.a, a taj se logotip pojavljuje na oglasnim pločama na strateškim mjestima koja su vidljiva javnosti. Sva trajna dobra stečena u okviru programa nose logotip programa osim u slučajevima koje odredi Komisija.***

Amandman 70

Prijedlog uredbe

Članak 23. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Sredstva vraćena iz financijskih instrumenata uspostavljenih Uredbom (EU) br. 1293/2013 ***mogu se ulagati u financijske instrumente uspostavljene [fondom InvestEU].***

Izmjena

4. Sredstva vraćena iz financijskih instrumenata uspostavljenih Uredbom (EU) br. 1293/2013 ***raspodjeljuju se na djelovanja u okviru ovog Programa.***

Amandman 71

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 2. – podtočka 2.1. – alineja 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– ***kemikalije,***

Amandman 72

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 2. – podtočka 2.1. – alineja 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– ***buku,***

Amandman 73

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 2. – podtočka 2.1. – alineja 5.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

– ***upotrebu i učinkovitost resursa,***

Amandman 74

Prijedlog uredbe

Prilog II. – točka 2. – podtočka 2.2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2.2.a Osviještenost javnosti

Amandman 75

Prijedlog uredbe

Prilog II.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

PRILOG II.a

Logotip Programa

